

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovci 25. aprila 1886.

Št. 8.

Dr. Luggin in slovenske prošnje.

Zastran slovenskih prošenj je v deželnem zboru sporočeval gosp. dr. Luggin.

Sam je pripoznal, da imajo slovenske občine postavno pravico tirjati, da se jim zraven nemških pošiljajo postave in ukazi tudi v slovenskem jeziku. Tega pa ni pripoznal, da bi bilo tega potreba. Po njegovih mislih vsak Slovenec, ki zastopi postave in ukaze v slovenskem jeziku, zna tudi toliko nemški, da zastopi tudi nemške postave in ukaze.

Ravno tako je tudi pripoznal, da bi ne bilo nič kaj neprimerne ali prenapetega, ko bi slovenske občine tirjale, naj bi se jim sklepi deželnega zbora zraven nemških pošiljali tudi v slovenskem jeziku. Spodbijal pa je, da bi bila tega potreba, kakor je ni pri postavah in ukazih.

Gosp. dohtar! Kakor vemo mi, veste gotovo tudi Vi, kako čudno se Slovincem na Koroškem pravica meri. 10 občin prosi za postave in sklepe v slovenskem jeziku, kaj pa opravijo? Za to ni nobene potrebe! Čudno, ja predrzno se mora vsakemu zdeti, da o tem, česar je Slovincem zastran slovensčine treba, sodijo in odločujejo trdi Nemci. Pustite vsacemu svoje!

Gosp. dr. Luggin je pravil, da so do leta 1868 nekatere občine dobivale deželne postave in ukaze tudi v slovenskem jeziku; leta 1873 pa je tudi poslednja občina v Škocjani prosila, naj se jej odslej vse pošilja samo v nemškem jeziku, da slovenskih noče več.

Gosp. dohtar, kar Vi tukaj omenjate, godilo se je pred davnimi leti. V toliko letih se je veliko spreminjalo, posebno pa naše dni, ko vse na skok gre. Do leta 1848 so bile šole na Slovenskem skorej povsod trdo nemške, tako da so se celo bogoslovci še le v semenišči začeli učiti slovensko evangelje in katekizem brati. Iz tega se lahko razvidi, koliko so slovenski otroci znali, ki so hodili v take trde nemške ljudske šole. In ravno v takih šolah izučeni otroci so dorastli in v letih 1860 in naprej sedeli kot predstojniki in odborniki v občinskih in šolskih odborih. Ni se torej čuditi, da slovenskih bukve in časnikov še brati niso znali in da so jim v slovenskem jeziku poslani deželne in državne postave pošiljali nazaj. Zdaj pa sedijo v nekaterih občinskih in šolskih odborih vsi drugi možje, in zdaj je vsa druga.

Leta 1848 so nastopili za slovenske šole boljše časi. 2. septembra 1848 št. 5692 je vis.

c. k. naučno ministerstvo ukazalo, da se mora v ljudskih šolah poduk deliti v maternem jeziku. Dobili so Slovenci ljudske šole v maternem, slovenskem jeziku. Kakor priča „Kärntnerischer Volksschulen Kalender“ l. 1860, imeli so 15—20 čisto slovenskih in 67 slovensko-nemških šol. Po vseh teh šolah je bil podučni jezik slovenski, nemščina se je pridjala še le v višem razredu in vselej le ko učni predmet ne pa ko podučni jezik.

V teh pametno uravnanih, slovenskih šolah izučeni mladi možje sedijo zdaj v nekaterih občinskih in šolskih odborih, znajo dobro slovensko brati in pisati, zastopijo slovenske bukve in časnike in ti vrli Slovinci prosijo in tirjajo postave in sklepe tudi v slovenskem jeziku.

Tega pa gosp. dohtar! ne veste, morebiti da Vas tedaj, ko so Slovinci imeli slovenske šole, še v Celovci ni bilo. Pa nekaj drugega je še, kar tudi Vi veste in česar bi se imeli tudi spominjati in po njem ravnati. Narodni duh namreč je presinil vse narode po celem Evropski in tudi Vaši krvni bratje Nemci se krepko poganjajo za svojo narodnost in svoj jezik. Bojijo se za svoje narodne svetinje in kričijo na vse grlo, da je nemščina v nevarnosti, akoravno imajo vse šole in uradnije — od najnižje do najvišje — vse v svojem duhu in svojem jeziku.

Ali mar mislite gosp. dohtar! da so Slovinci groblja mrtvega kamenja ali da imajo led in vodo v svojih žilah, da bi pri tem, ko se oživljajo in gibljejo vsi narodi, da bi Slovinci mogli in smeli ostati mrtvi in mrtvi? O ne gosp. dohtar! Slovinci so se zbudili iz svojega starodavnega spanja, že živijo, tirjajo svoje postavne narodne pravice, veselo napredujejo in nočejo zanaprej ostati podnožje tujčevej peti. Zatorej gosp. dohtar! vrjemite, nobena agitacija, nobeno ščuvanje in šuntanje Slovencev ni zbudilo, ampak narodni duh sedanjega časa in temeljne postave ljube naše Avstrije.

Gosp. dr. Luggin je tudi trdil, da nekateri slovenski agitatorji ali šuntovci le zavoljo ljubega kruheja hujskajo Slovence. „S trebuchom za kruhom.“

V srce nikdo nikomur ne vidi, in tudi Vi ne, gosp. dohtar! Torej kaj tacega trditi, je nevarno in predrzno. Odkod ali od koga pa to veste? Javeljne ste kaj tacega brali. Slovinci le to vedno povdarjajo: Dajte nam uradnike — vestne in spretnne — ki so pa tudi zmorni naše slovenske besede, vsi taki so nam ljubi in prijetni, naj si bodo naroda kterelega koli; tudi Slovinci se morajo dolga leta truditi in veliko denarja izdajati, da si pot poravnajo do kake nemške službe. Kaj bi se

drugi ne hoteli učiti in truditi, da morejo prevzeti kako službo pri Slovencih? Ali to ni pravično, ali je mar to preveč? Po postavi imajo v Avstriji vsi narodi enake pravice!

Kakor gosp. dr. Traun, tako je tudi gosp. dr. Luggin povdarjal, da ima deželni zbor Koróški odprto srce tudi za Slovence, da jim dobro hoče in le tako odločuje in skleplje, kakor se mu dozdeva, da je za Slovence najboljši.

Gosp. dohtar! to so res lepe in sladke besede; pa po tem, kar liberalna večina dela in skleplje, tem besedam Slovenci žalibog ne morejo vrjeti. Veliko prošenj od raznih krajev in v raznih zadevah je prišlo v deželni zbor. Rešile so se tako, da so se c. k. deželnej vladi izročile in tople priporočale. Tudi 10 slovenskih občin se je zaupljivo obrnilo na deželni zbor. Kaj pa je sklenila večina? Prošnje so bile kratko odbite, c. k. deželnej vladi ne priporočene, ampak občinam nazaj dane, naj se same obrnejo na deželno vladu. Tako so občine prisiljene, nove prošnje napravljati, kolke (štampeljne) in pisarije plačevati in brez vse podpore same visoko deželno vladu prositi. Pri takem ravnanju nihče ne more videti kake prijaznosti in kake ljubezni.

Hvalevredno je, da, kakor gosp. dohtar! pravite, mora deželni zbor z denarjem modro in varčno ravnati, in ničesar ne izdajati za take reči, katerih Slovenci ne potrebujejo in ktere Nemcem nič ne koristijo. Pa, Bogu bode potoženo! veliko denarjev gre za take reči, katerih ne Slovenci ne Nemci ne potrebujejo, in ktere ne Slovincem ne Nemcem nobenega dobička in nobene koristi ne donšajo!

Tako so tri sloveči dohtarji pokopali slovenske prošnje. Pa te ne bojo v grobu trohnele, pride tudi za nje dan veselega vstajanja: Za velikim petkom pride velika noč, tudi za Slovence, aleluja!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Kako „Freie Stimmen“ predstavljajo naše članke.) Mi nemamo nič proti temu, da „Freie Stimmen“ predstavljajo naše članke ali dopise; prav je, naj tudi nasprotniki zvejo, kaj pišemo, da prej pridejo do spoznanja, na kateri strani je pravica. Saj pravi pregovor: „Da se resnica prav spozná, treba je čuti dva zvoná.“ Samo to je škandal, kako se naši dopisi predstavljajo, namreč od besede do besede brez ozira na duh in slog slovenskega jezika. Vrednik Dobernik je bil vender v latinskih šolah. Ali mar ne vé, da se ne sme predstavljati po črki? Kaj bi bil rekel profesor latinščine, ako bi bil g. Dobernik stavek „donec felix eris, multos numerabis amicos“ predstavil v nemščino „so lange glücklich du wirst sein, viele wirst du zählen Freunde“? Tako predstavljajo „Freie Stimmen“ naše članke. Osmešiti hočejo nas, češ, glejte kako nevkretno „Mir“ piše! osmešili pa bodo s takimi prestavami le sami sebe!

Iz Grabštanja. (Zaupnica.) 11. aprila v nedeljo po sv. maši je v farovž prišla velika deputacija Grabštanjskih farmanov. Bilo jih je 14 posestnikov, ki so gospodu dekanu izročili to-le zaupnico: „Visokočastiti gospod dehan! Slišali smo,

da Vas, prečastiti gospod dehan! nemškoliberalni časniki hudo napadajo in grdo črnijo. V svojem imeni in v imeni vsih podpisanih posestnikov in posestnic Vam gospod dehan danes povemo, da nas globoko v srce boli, da se Vam Vaši lepi nauki, velike dobrote, ljubeznjiva obnaša in izgledno življenje tako grdo in nehvaležno plačujejo in vračajo.

Prepričani bodite, čestiti gospod, da je teh nehvaležnih ljudi le mala, prav mala peščica med nami, vsi drugi, stari in mladi, bogati in revni, vsi Vas visoko spoštujemo in srčno ljubimo. Vi ste ja dobri pastir, ki poznate svoje ovčice, jih vodite na dobro pašo, ne molčite in ne bežite, kedar se volk prikaže, in ste pripravljeni življenje dati za svojo čredo. To ste spričali že vse leta, odkar smo bili tako srečni, Vas dobiti za svojega dušnega pastirja. Zatorej očitno in slovesno protestiramo zoper vse napade, in sklicujemo vse te napade za popolnoma neresnične in neopravičene. To Vam, gospod dehan! pred celim svetom na znanje dati, gnala nas je sveta dolžnost, razžaljena vest in oskrunjena čast cele naše fare. V Grabštanji 11. aprila 1886. Sledijo podpisi.

Podpisanih je blizo 100 Grabštanjskih farmanov posestnikov. Menjka jih torej le kakih 30, ki bi se bili pa tudi, ako bi jim to kdo dal na znanje, gotovo podpisali vsi prav veselega srca. Ostane jih torej Grabštanjskih posestnikov, ki bi morebiti ne bili volje podpisati te zaupnice, le komej tolika peščica, da jih na prstih obeh rok lahko sošteješ.

Gospod dekan And. Wieser je eden tistih slovenskih duhovnikov, ktere so liberalni časniki največkrat napadali, najšurovejši sramotili in črnili. V resnici pa so ravno ti duhovniki pri svojih farmanih najbolj češčeni in priljubljeni. To pričá ravno ta z mnogobrojnimi podpisi pokrita zahvalnica, ki hvalo in slavo poje ne samo gospodu dekanu, ampak tudi celej Grabštanjskej fari.

Iz spodnje Zile. (Svoji k svojim!) to je lep pregovor, naj bi noben ne pozabil svojega naroda, temveč vselej in povsod zvesto in trdno k njemu stal v sreči in nesreči, v veselji in žalosti. Mi Ziljski Slovenci smo bolj ubožni in revni, ne moremo svojih sinov pošiljati v visoke šole. Zatorej nimamo svojih rojakov v mastnih službah in visokih mestih, — pa vendar štejem izmed našincev par gospodov, katerih ime slovi po celem slovanskem svetu in dela nam Zilanom čast in slavo. Komu ni znano ime Urban Jarnik, ki se je rodil v Šent-Štefanskej fari pri Zili; komu ni znan Matija Majar, rojen v Goričah Borljske fare? Pojdite po celej Jugoslaviji tje do Carigrada, — pojdite na Rusko tje v Sibirijo, — pojdite v Lužico na Nemškem, — pojdite kamorkoli: kjerkoli živi slovanski rod, povsod sta slavno znana in visoko čisljana oba Zilana: Jarnik in Majar. Nista stala pred svetom na visokem mestu: Jarnik je umrl v Blatogradu kot ubog fajmošter, — Majar pa še živi kot ubog penzioniran fajmošter in slep starček v zlatej Pragi. Oba sta vse svoje žive dni se trudila in delala za svoj slovenski rod, ga dramila in budila iz narodnega spanja, mu pomagala do više stopinje omike in blagostanja. Slovenska duhovščina je že od nekadaj zvesto in trdno stala na strani svojega naroda. Žal nam je Zilanom, da

naši rojaki v posvetnih službah radi zapuščajo svoj rod. Bolelo nas je, kar smo brali o dr. Abuji, ki je rojen v Blačah na Zili. Jarnik in Majar bosta še slovela, — od drugih pa ne bode več ne duha ne sluha! „Svoji k svojim!“

Iz Železne Kaple. (Klajje menjka!) Pri nas je letos huda za klajo. Nekteri morajo že hoje (smerečje veje) vmes pokladati. Držijo si pač več živine, kakor je zamorejo preživiti. Kako bo živina vigradi shujšana, to si vsak lahko misli. Naši kmetje so pa tudi nekoliko sami krivi, da imajo premalo krme. Saj imajo še precej travnikov, pa kaj pomaga, ko ne znajo z njimi prav ravnati. Kar dež in solnce sama naredita, to raste; zato pa kosijo komaj po dvakrat, redko po trikrat na leto. Tirolski kmetje so tudi v hribih, pa znajo vodo napeljati na travnike. Včasih imajo po pol ure z daljave napeljan graben, po katerem voda lepo počasi priteče. Potem pa, kadar začne vročina pritiskati in delj časa ni deža, zaprejo graben z lopato, kjerkoli kdo hoče in voda se lepo počasi vlije iz grabenčka na travnik. Tako imajo zmirom dosti mokrote, in trava tako lepo raste, da kosijo po petkrat v letu. Potem imajo se ve da zadosti sena in otave. Naj bi še naši gorcjanci tako naredili, pa bojo videli, kako živino bojo prerediti čez zimo!

Iz Kloštra pri Grebinji. (O cerkvi in o šoli.) Naš č. g. župnik nas kaj lepo učijo v cerkvi. Le škoda, da se ljudi premalo prime. Dosti je pa še takih, da ne poslušajo pridig in krščanskega nauka; taki seveda postajajo v veri zmirom bolj mlacni.

Šola je pri nas vse preveč nemška. Moji otroci bi menda še slovensko brati ne znali, ako bi jih ne bil jaz sam naučil. Čemu plačamo pa toliko šolskih stroškov, če moramo koj sami otroke brati učiti?

Iz Glinjan. (Pogreb č. g. Winklerja.) Neusmiljena smrt nam je zopet pobrala zvestega rodoljuba: Pokopali smo danes gospoda bogoslovca Šimona Winklerja, ki je bil pravi uzor bogaboječega in iskrenega Slovencea. Dolgo je sicer bolehal, pa vendar smo imeli upanje, da nam ga bo ljubi in dobrotljivi Bog še pustil pri življenju, pa On ga je še rajši imel kakor mi, zato ga je vsega v Njegovo voljo udanega k sebi poklical. Kako je rajni Šimon ljubil svoj materni jezik, spričuje to, da je, ko sam ni mogel več brati, še celo na smrtni postelji prosil svoje sestre, da so mu prebirale slovenske bukve, izdane od družbe sv. Mohora.

Pogreb je bil tako slovesen da se tacega nihče ne spominja. Spremljali so ga peteri č. g. duhovniki in 12 gg. bogoslovcev s svojim č. g. ravnateljem, ljudstva pa je bilo iz domače in sosednih far sila veliko, tudi šolska mladina z g. učiteljem mu je prišla četrť ure daleč na proti. Pri grobnem govoru pa, ki so ga naš vis. čast. gospod župnik Čvetko Isop v prav primerni besedi govorili, ni ostalo nobeno oko suho. Prav ubrano so mu tudi Boroveljski pevci zapeli nagrobno, pa čudo, da v nemškem jeziku; saj imamo dosti lepih slovenskih nagrobnic. Izmed mnogih vencev, ki so mu jih prijatelji in sorodniki darovali, je bil najlepší tisti, ki so mu ga darovali slovenski bogo-

slovci z napisom: „Zvestemu Slovincu žalujoči prijatelji!“ Naj ljubi Šiman v miru počiva!

Iz Št. Ilja. (Šolske prošnje in težave.) Tudi naši liberalci so bili močno hudi in jezni, ko smo podpisovali prošnje za katoliške in slovenske šole. Začeli so potem nabirati podpise za nemško prošnjo, naj ostane zastran šole vse pri starem.

Čudno se mi zdi, da je mogel še kdo podpisati to prošnjo. Saj ni treba posebno bistre glave za to, da se spozna, kaka dobrota je za nas sedajna šola in šolska postava. Prej je pri nas en sam učitelj vse opravil. Zdaj moramo pa namesto njega rediti pet ljudi: namreč starega, upokojenega učitelja in dva nova, potem pa še cerkovnika in organista. Ali je mar ta postava dobra, da je učiteljem na prosto voljo dano, ali hočejo orgljati ali pa ne? Orgljarsko službo bi učitelj prav lahko opravljal, da ne bi bilo treba za to plačati posebnega človeka! Za sedajne šolske postave poganjajo se le taki, ki se jim kmetov denar nič ne smili.

Iz Stoparjevega grabna pri Prevaljah. (Kratkočasna povest, kako je eden tistega še plačal, ki mu je slamo zažgal.) Neki ofer (gost) se je selil, in ko je znosil že vso svojo ropotijo na novo stanovanje, pobral je nazadnje še nekaj slame. Pa ne ve se, ali mu je bila pretežka, ali mu je kaj družega na misel prišlo, da je slamo odložil v Šteferjevem prugu. Za njim pa pride neki burkež in je slamo zažgal. Ofer, ko nazaj pride in to vidi, se je močno jezil in rekel ljudem, da bi rad plačal dva litra vina, če bi mu kdo povedal, kdo je slamo zažgal. To je zvedel tisti burkež in je rekel oferju: „Če mi daš en skaf repice (krompirja), ti bom pa povedal, kdo je to naredil.“ Ofer je bil pri volji in mu je sam prinesel repico na dom. Nato pa mu burkež reče: „Če hočeš vedeti, slamo sem pa jaz zažgal. Pa jaz bi ne terjal od tebe repice, če bi bila slama bolj suha; pa je bila tako mokra, da sem požgal precej vžigalic (žveplenk), prej da se je vnela.“ Ofer pa zdaj močno žaluje, ker ima dvojno škodo: slama je zgorela, repica je pa tudi šla.

Iz Bistrice v Rožnej dolini. (Dravске stavbe; nesreče; zdravnik.) Pri Dravi vse mrgoli ljudi, da bi Dravi naredili novo strugo. Dela se po načrtu ali planu, kterege so osnovali učeni gospodje pri zelenej mizi. Ljudje pa nimajo veliko zaupanja na vse te drage naprave. Pojde v Dravo kakih sto tisoč rajnišev; Drava bo pa ostala svoja frava. Veliko sprevidnih mož trdi, da to ni prav, da se struga ni vrgla čisto na levi breg, ampak se koplje nova struga po sredi Drave. Tako bode treba na obeh straneh napraviti brambe, — pa vkljub vsemu temu bo nevarnost na obeh straneh.

V Žavnikovej rebri se strelja kamenje za Dravske stavbe. Pri tem nevarnem delu se je tudi prigodilo nekaj nesreč. Nekterim delalcem so pri basanji teški kosci nastreljenih skal prste in rokah zmečkali; ni dolgo, kar se je nekemu Lahu, ki je vsred neke visoke skale hotel nastavljeni strel zasmoditi, vrv strgala in je padel več sežnjev visoko. Sirota ni ostal pri priči mrtev, pa na dilah so ga odnesli.

Tu se je spet prikazalo, kolika potreba je, da se nastavi na Bistrici izučem dohtar ali zdravnik.

Od Borovelj do Rožeka — 7—8 ur hoda — ni ga zdravnika, ktere ga bi človek v potrebi mogel poklicati. Slišal sem praviti, da se Bistriška občina in fužina poganjate za to, da bi se na Bistrici nastavil izučen zdravnik. To bi bila velika dobrota za razdajano okolico takraj in unkraj Drave.

Iz Ljubljane. (Naznanilo.) V zalogi podpisane bukvarne dobiva se knjiga: „Marija moja kraljica ali Šmarnice“. Spisal Anton Žgur, župnik v Loškem Potoku. Z dovoljenjem Ljubljanskega knezo-škofijstva. 346 str. Obseg: Marija, moja luč; moja zvezda; moje solnce; moja pesem; moje buve; moj vrt; moja jed; moj škit; moj biser; moja beseda; moje drevo; moje veselje; moje zrkalo; moja sestra; moj studenec; moja nevesta; moja podoba, moja cvetlica; moj prstan; moje orožje; moje sidro; moje pribežališče; moja trdnjava; moj turen; moje zdravilo; moja čudodelnica; moja srednica; moja mati; moja krona; moja kraljica. — Pridejana je sv. maša, molitve, katere naj se z mašnikom vred opravljajo po vsaki tihi sv. maši, lavretanske litanije, molitve k svetemu Rešnjemu Telesu, k sveti Devici Materi Mariji, k svetemu Jožefu, za vse potrebe, litanije vseh svetnikov, molitve po litanijah, molitve h križanemu Jezusu, tri božje čednosti in sv. križev pot. — Cena letošnjim „Šmarnicam“ je ta-le: Vezane v pol usnji 90 kr., vse v usnji 1 gld., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več. Kdor jih 12 skupno naroči, dobi ene za nameček.

Tvarina je dobro obravnavana in prav koristna; ker ima mične izgledne in dogodbe, bode se knjiga gotovo vsakemu priljubila. Katoliška Bukvarna v Ljubljani, stolni trg št. 6.

Iz Gorenjske doline. (Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.) Zeló nas je razveselilo, ko smo jeseni brali, da se je v Ljubljani ustanovila prepotrebna družba sv. Cirila in Metoda, ki se želi s pomočjo podružnic trdno upreti tujemu pritisku na šolskem polju. Kmaló smo začeli tudi v naši dolini misliti, da bi si osnovali podružnico. Sicer nas je pretečeno jesen povodenj hudo poškodovala, vendar se je vkljub temu tudi tukaj posrečilo v življenje spraviti podružnico „Gorenjska dolina s sedežem v Kranjski gori“. V nedeljo dne 4. aprila smo se v Kranjski gori dogovorili o tej zadevi. Po primernem govoru, ki ga je imel pred. gosp. župnik Janez Ažman, izvolili smo začasno načelnštvo. Za sedaj smo izvolili le tri člane, in sicer je gosp. Janez Ažman, župnik na Dolgem, prvomestnik; g. Valentin Bernik, kaplan v Kranjski gori, zapisnikar; g. Anton Slavec gostilničar Podkorenem, blagajnik. Udov imamo do sedaj 77, med njimi dva ustanovnika.

Pri nas, na koroški meji, sicer marsikdo misli: Kaj se bom nemščine branil? Z nemškim jezikom se dalje pride, kakor s slovenskim. Toda vedeti moraš, prijatelj, da naša družba oziroma podružnica ni sovražnica nemškemu jeziku, marveč ga še čišla. Ona le hoče, da bi se slovenski otroci učili nemščine (pa tudi priučili) toda na podlagi materne jezika. Ob enem pa želimo verni Slovenci, da slovenski otroci ostanejo po vseh šolah tudi trdni v resnicah sv. kršč. katoliške vere. Iz teh ozirov je torej pač želeli, da se osnuje še obilno podružnic po vsem Slovenskem, ki bi delale na to, da se slovensko šolstvo pospešuje na ka-

toliško-narodni podlagi. Vi, slovenski Korošci, ste v posebni stiski; pomagati vam morajo skupne moči zavednih Slovencev!

Iz Pake na Štajerskem. (Županska volitev. — Sadjereja.) V lepi slogi in edinosti opravljamo mi Savinčani naše volitve. Tako se je zgodilo tudi pri volitvi našega župana. Enoglasno je bil spet izvoljen prejšnji župan g. Fr. Steblovnik, pošten in skušen mož, zvest rodoljub slovenski. Kjer je še krščanska ljubezen med sosedi, tam je tudi edinost, in kmalo ter brez prepira se pomenijo, koga bi kazalo voliti.

Lepo je videti, kako se pri nas skrbi za sadno drevje. Cela fara ima zdaj dosti lepši ličice, odkar je nasajenih toliko mladih drevesec; kako veselje bo zdaj na spomlad, ko bo začelo cveteti! Sosedi pa naj ne pozabijo, da je na sadje treba zmirom paziti, ne samo v mladosti ampak tudi pozneje, ko doraste. Prijatelji ljudstva, podučujte narod v sadjereji; vsak krajeec je dober, ki se pri sadji zasluži brez velikega trpljenja. Posebno se to priporoča za take kraje, kjer sadje rado in dobro rodi. Na spodnjem Štajerskem imamo še dosti takih krajev, kjer bi rastlo najbolj zlahotno sadje, pa ga ni človeka, da bi kmete spodbujal in učil, kako ravnati z njim.

Iz Brda pri Jelšanah. (Ogenj. — Čast banki „Slaviji“!) 25. marca zvečer ob pol dvanajstih je začelo goreti pri Jakobu Samkoviču. Ogenj se je hitro širil in ni ga bilo več mogoče ustaviti ali ukrotiti. Zgorelo je devet pohištev, dva otroka, ena mutasta ženska, obleka, gospodarsko orodje, deset repov goveje živine, 58 ovc in koz, 6 prešičev. Tisti, ki niso bili zavarovani, zgubili so vse, postali so siromaki brez tolažbe. Pet nas je bilo pa zavarovanih in sicer pri banki „Slaviji“. Čeravno imamo tudi mi dosti škode, vendar nam je lepa pomoč tisti denar, za kolikor smo se zavarovali. In ravno pri tej priložnosti smo se prepričali, da je „Slavija“ res poštena banka in vredna zaupanja, ki ga ima pri Slovencih. Koj prvi dan po požaru je prišel iz Jelšan g. Stemberger, zastopnik „Slavije“, in je škodo pregledal. 28. marca so prišli potem g. Avšič iz Ljubljane, in že drugi dan, 29. marca, so nam odškodnino izplačali vestno in pošteno. Tudi gasilec so dali primerno darilo. Lepo se toraj zahvalimo glavnemu zastopniku „Slavije“, g. Ivanu Hribarju, da ima on tak lep red in da škode tako hitro izplačuje. Saj pri takih priložnostih velja pregovor „kdor hitro dá, dvakrat dá.“ Blaž Hraber, Anton Ujčič, v svojem in v imenu drugih.

Kaj dela politika.

Državni zbor je sprejel novo b r a m b o v s k o postavo, da se naredi „črna vojska“, toda le v časih velike nevarnosti. — Sicer je bilo v državnem zboru zmirom dosti prepira med nemškimi in slovansko-konservativnimi poslanci. Najbolj surovo se obnašajo nekateri nemškopemski petelini. Prej so bili javeni, vladati celo Avstrijo, zdaj jim je pa Taaffe stol izpodmaknil, in to jih strašno jezi. Tako grozni pa niso, kakor se delajo. — Zdaj so šli poslanci na počitnice, pirhov nam pa

še niso nič prinesli. Po veliki noči 5. maja pojdejo spet na Dunaj. — Pravosodni minister baron Pražak je odgovoril našemu poslancu M. Vošnjaku, da bo pustil preiskati porotne razmere na spodnjem Štajerskem. Prav tako!

Bolgarski knez se je udal terjatvam velikih oblasti. Vender gotovo še ni, da bo mir. Grki pa še zmirom rožljajo z orožjem. Vendar ni vrjeti, da bi se Turka sami lotili. — Irci so dolgo sto let veliko krivic pretrpeli od Angležev. Sedajni angleški minister Gladstone pa se hoče spraviti z Irci in jim dati toliko pravice, da bodo dobili svoj lastni deželni zbor in si sami dajali postave. Mnogo je pa Angležev, ki jim ne privoščijo te pravice in se jezijo nad Gladstonom, da je tako pravičen. Upamo pa, da bo zmagala pravica.

Gospodarske stvari.

Tri številke.

Mnogi ljudje iščejo svojo srečo v loteriji; stavijo in stavijo, pa nikoli ne dočakajo, da bi prišle prave številke. — Slovenci, mi vam pa povemo tri številke, katere bojo prav gotovo prišle. Vi odkimujete z glavami, da to ni mogoče. Mi pa rečemo še enkrat, da vemo za take tri številke. Tiste tri številke, ki prav gotovo vsakemu srečo prinesejo, so pa:

„moli! delaj! šparaj!“

„Moli!“ Kdor Boga ne zapusti, tudi Bog njega ne zapusti. Ves blagoslov pride od Boga, kakor že narodna pesem pravi

„prazno je delo brez žegna z nebes.“

„Delaj!“ Pa ne samo moliti, mi moramo tudi delati. Bog hoče in nas je obsodil k delu: „V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.“ Pregovor pravi: „Pomagaj si sam in pomaga ti Bog“; to hoče reči: Kdor bi lenobo pasel in le na to čakal, kdaj mu Bog s kakim čudežem pomagal, takemu Bog ne pomaga; ampak le tistemu, ki se marljivo trudi in dela, zraven pa Boga prosi za blagoslov ali žegen.

„Šparaj!“ Samo delati pa tudi nič ne izdā, ako človek nič ne špara. Marsikdo veliko zasluži, pa vse sproti zapravi, tako da zmirom revež ostane. Mladi ljudje, ki včasih še precej zaslužijo, norijo po gostilnicah vse nedelje in praznike, včasih še o pondelkih. Na starost nič ne mislijo in tudi nič na bolezen; naj pa pride bolezen ali naj jih zadene nesreča, da zgubijo službo, so že prvi dan brez krajerja in morajo druge ljudi nadlegovati, da jim pomagajo. Zato pa ni zastoj beseda „moli!“ na prvem mestu pri teh treh številkah; kajti ko bi taki ljudje ob nedeljah v cerkev šli namesto v gostilno, bi si lahko kaj prišparali.

Včasih, ko je bilo več pobožnosti na svetu, so se res ravnali po tem svetu. Ni bilo toliko veselice, ob nedeljah so ljudje pridno molili, med tednom so pridno delali, in tako jim je bilo mogoče, kaj prišparati za stare dni. Božji blagoslov in zmerno življenje delalo je iz revnih ljudi premožne. Ali ni to čudno: v naših dneh ljudje, ki zaslužijo po 1000 gld. in še več na leto, ne morejo nič prišparati, ampak delajo še dolgove; včasih so pa

borni hlapci in dekile, ki so komaj po 50 gld. celo leto zaslužili v gotovem denarju, nosili krajecar h krajerju v hranilnico; čez 10 ali 20 let so si zamogli že kupiti hišico ali začeti kako kupčijo, in zdaj jih vidimo med premožnimi gospodarji!

Niso stavili v tisto loterijo, ki je že marsikterega ob vse pripravila, pa le redko kterega storila srečnega, — ampak stavili so samo te tri številke:

„moli! delaj! šparaj!“

kajti te številke nikogar ne goljufajo.

Za poduk in kratek čas.

Kralj Jež.

(Konec.)

Jež je pasel prašičke še drugih sedem let, in zmirom jih je bilo več. To je zvedel sosedni kralj in spravljal se je na lov z mnogimi lovci in psi. Prešiči pa so bili hudi, pregnali so iz lesa lovce, pse in kralja. Samega kralja bi bili umorili, da ni zlezal na visoko drevo. Prešiči pa so hoteli drevo spodriti. Kralj pa je klical na pomoč: „Če je katera živa stvar na svetu, da je prešičem kos, naj mi pomaga! Dam jej polovico kraljestva in denarja, kolikor hoče!“ Ko jež to sliši, prijezdi na svojem petelinu in s korobačem razpodi prešiče. Potem mu je tisti kralj podpisal pismo, da mu dá polovico kraljestva in denarja, kolikor hoče.

Jež začne zdaj premišljevati: „Ta mi bo dal polovico kraljestva, uni pa tudi polovico; na celo kraljestvo se pa lahko oženim.“ Potem je gnal prešičke domu. Bilo jih je toliko, da niso imeli za nje dovolj prostora v mestu. Jahal je na petelinu, pokal z gajzlo in piskal na piščalko, da so ljudje kar zijali, ko je gnal to veliko čredo pred seboj.

Potem pa je šel k svojemu očetu, naj mu dovolji, da se oženi. Oče pa je djal: „Kdo te bo vzela, ko si jež! Pa jež mu odgovori: „Naš kralj mi dá polovico kraljestva in hčera za ženo, sosedni kralj pa polovico kraljestva in denarja, kolikor hočem. Na celo kraljestvo se pa lahko oženim.“

Jež gre potem k sosednemu kralju in mu reče: „Ali mi boš dal polovico kraljestva in denarja, kolikor hočem, kakor si mi obljubil?“ Kralj reče: „Kar sem rekel, sem rekel“, in mu dá, kakor je obljubil. Potem gre jež k domačemu kralju in mu reče: „ali mi boš dal, kakor si obljubil, polovico kraljestva in hčera za ženo?“ Kralj reče: „Bom dal.“ Kralj pa je imel tri hčere. On gre k starejši in jej pové, kaj je ježu obljubil. Hčera pa reče: „Ježa nočem za moža!“ ukaže kočijažu napreči in se pelje v drugo mesto. Drugi dan gre jež spet h kralju in ga spomni na njegovo obljubo. Kralj reče, da mu bo dal srednjo hčera za ženo. Pa tudi ta reče: „Ježa nočem za moža!“ in se odpelje v drugo mesto. Tretji dan gre jež zopet h kralju in ga praša: „Ali boš dal, kar si obljubil?“ Kralj pokliče zdaj svojo najmlajšo in najlepšo hčero in jej pové, kaj je ježu obljubil. Ta je bila očetu najbolj pokorna in je rekla: „Nočem, da bi se zgodila naši deželi kaka nesreča po tem čudnem ježu. Zato ga vzamem

za moža iz ljubezni do svojega očeta. Naredila mu bom zlato hišico in mu dajala jesti in piti, kar bô poželel.“ Na to grejo k poroki. Ko ju je pa mešnik poškopril z žegnano vodo, spremenil se je jež v lepega mladenčca, da so ga bili vsi veseli. Vsi svatje se nad tem zavzamejo. Kralj Jež pa je obdržal svoje ime tudi v človeški podobi. Vladal je modro in lepo ravnal s svojo ženo. Vse ljudstvo se je hvalilo s tem modrim in pravičnim kraljem. Uni dve sestri pa ste se tako kesali, da se obe od žalosti umrli.

Smešničar.

Sodnik: „Ali je res, kar ste svojemu sodniku rekli, da je lump in goljuf?“

Kmet: „Res je že, pa povedal mu tega nisem.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Komur je na tem, da postanemo Slovani gospodarji na svoji zemlji in neodvisni tudi v denarnih rečeh, naj podpira le naše trgovce in obrtnike, le naše slovanske denarne zavode. Tako išče zdaj slovanska banka „Slavija“ več krajnih zastopnikov in potovalnih agentov za posamične okraje na Koroškem. Se ve da trud ni zastoj. Kdor hoče tako službo prevzeti, naj se obrne do glavnega zastopa „Slavije“ v Ljubljani. — Poročali smo, kako se je godilo na Belaškem mostu, pri pogrebu o. dekana Nesteja. Reklo se je takrat, da se je most gibati začel, in da je to tako ostrašilo ljudi. Zdaj smo pa brali, da se je most vedno zibal, tudi pri bakljadi, ki so jo napravili poslancu Ghonu, ko je bilo morda še več ljudi na mostu. Takrat pa se zibanja niso ustrašili. Pri pogrebu pa je bojda neki človek nalašč zakričal: „gori, gori!“ in to je ljudi tako preplašilo, da so vsi zmešani bežali na vse strani. Tak človek bi bil pač ojstre kazni vreden! — Pri Brančurniku je v Možici utonil 2leten fantiček. — Baron Mylius postal je predsednik deželne sodnije Celovške. — Narodnega učitelja g. Fr. Podobnika zadela je bridka zguba, umrla mu je žena, še le 39 let stara. — Tatovi v cerkvah so prikazen novega časa. Ni še dolgo, kar so zaprli enega teh tičkov, in že je spet eden ulomil v cerkev D. M. v Prevaljah in izpraznil pušico, en dan pozneje pa na Suhu. Veliko denarja pa ni dobil. — Že večkrat kaznovani tat Gašper Gregor je ukradel kmetu Lipušiču v Št. Petru pri Celovcu 170 gld. Ko so ga prijeli, imel je samo 90 gld. še pri sebi; vse drugo je že zabunkal z veselimi bratci. — Celovski „Kres“ se je predelal v znanstveni list, kar nas jako veseli. Posebno nam je to po godu, da je začel preiskovati našo staroslovensko zgodovino, ki ima še toliko temnih stranij, da je vredna, naj jo preštudirajo naši učnjaki. — K volitvam za Celovski mestni zbor je prišlo prav malo volilcev. V tretjem razredu izmed 400 komaj 48. Rokodelci pač ne marajo dosti za liberalce, drugih kandidatov pa ni bilo.

Na Kranjskem. Gosp. Janez Carli, mestni organist v Loki, je zložil in na svitlo dal dve

skladbi: „sveta maša“ in „te Deum laudamus“. Dobijo se pri pisatelju in v katoliški bukvarni. — Za koroške Slovence so nam nekaj starih knjig poslali iz Kranjskega č. gg. dr. Požar, Žnidaržič in Binder. Bog plati! — Utonil je posestnik Steha pri Šmarji pod Ljubljano. — Za dolenjsko železnico sta govorila poslanca Šuklje in Pfeifer. Pa tudi ceste bi Dolenjci radi imeli popravljene. — Še 7. aprila je zmrznil neki 68 let stari mož na Gorjancih, visokem hribu blizu Novega mesta. — Hudo topli so se pri sv. Križu blizu Kostanjevice. — Svitli cesar so potrdili postavbo kranjskega deželnega zbora, da bojo žganjarji pomagali drugim ljudem plačevati davke. Na vsaki hektoliter žganja pride 6 gld. deželne doklade. To je še vse premalo! — Goveja razstava bo v Postojni 10. maja.

Na Štajerskem. Na posilni dražbi je Lariševa pivovarna v Laškem trgu. — Sadike (mlada drevesca) so na Štajerskem: slivove po 10 do 20 kr., jabelčne in hrušove po 30 do 40 kr. — Častiti poslanec B. Raič se počuti nekoliko bolje. — Prešič je 9 tednov starega otroka pojedel na Sladki gori pri Šmarji.

Na Primorskem. Pri volitvi na Občini v Tržaški okolici je zmagal nasprotnik Slovencev. g. Danel. Kakor listi pišejo, ni šlo vse po postavi. — Pri Tržaškem magistratu ni vse, kakor bi moralo biti. Nekaj uradnikov so že zaprli. — Slovensko delavsko društvo v Trstu stoji na trdnih nogah. Na zadnji občni zbor je prišlo 400 udov. — Brzni (vrli) poslanec Nabergoj je zdaj spet popolnoma zdrav.

Druge avstrijske dežele. V Galiciji je pogorelo mesto Strij. Zgorelo je 600 hiš in 40 ljudi. Le malo kaj so rešili, tako hitro se je ogenj širil. Škode je štir milijone; revščina velika; ljudje nemajo kaj jesti, ker jim je vse zgorelo. Vender od vseh strani dohaja pomoč. Svitli cesar so prvi dali 5000 gld.

Tuje dežele. Na Laškem se že spet na več krajih prikazuje kolera. — Na Poznanjskem v Prusiji živijo Poljaki in Nemci. Bizmark je hotel Poljake izkupati, da bi se jih znebil in da bi ostali v deželi sami Nemci. Zato mu je moral državni zbor nemški dovoliti veliko milijonov. Kakor se pa zdaj vidi, ne bo nič opravil. Poljakov noče nobeden prodati svoje zemlje, ponujajo pa grunte Nemci, ker mislijo, da bojo prav veliko za nje dobili. Človek obrača, Bog pa obrne!

Drobtince. Pogreznilo se je v vasi Zöschchen pri Merseburgu na Lipsiški cesti 10 oral zemlje z več hišami, katerih prebivalci k sreči niso bili doma, razen treh, katere je tudi zemlja požrla. Na mestu pogreznenega polja navstalo je majhno jezero.

* Dobro zdravilo zoper ničevne in prazne tožbarije. Jože je rekel Janezu sosedu: „Ti si osel!“ Janez Jožetu nazaj: „Ti si pa tepec!“ Tožba zarad žaljenja časti se prične. Gospod sodnik nerad take čenče posluša ter pravi: Tok, kako je rekel Jože tebi, Janez? „Osel mi je rekel“, odgovori Janez. Kok je pa tebi rekel, Jože? „Da sem tepec“, pravi Jože. Gospod sodnik pravi na to: Popravita to: „Kdor je bil prej osel, naj bo zdaj tepec; kateri je bil prej tepec, naj bo zdaj osel“, pa je mir besedi. Moža s to rabsodbo nista bila zadovoljna ter se pogledati nočeta, hrbet si

obrneta. Sodnik dá oba dva zapreti za 6 ur v eno ječo. Notri sta bila dva stola, ysak se vsede na enega in — obrneta si hrbet. Čez 6 ur sodnik svojega slugo pošlje pogledat, kako se moža vedeta. Sluga sporoči: „Gospod, obadva imata obraz v zid obrnjen in se nič ne pogledata“. Sodnik: „Sluga, povejte možema, da bosta še 6 ur zaprta, ako se ne sprijaznita.“ To se zgodi. Čez teh 6 ur sodnik zopet sluga pošlje pogledat, kako se zdaj gledata. Sluga sporoči: Gospod sodnik, zdaj sta na pol eden k drugemu obrnjena. „Bo že šlo“, pravi sodnik. Pojdite, sluga, in recite, da bosta še 6 ur ali še več zaprta, ako se ne pogledata in sprijaznita. Moža vidita, da sodnik ne bo odjenjal, dokler si ne bosta dobra. Ko čez teh 6 ur sluga zopet pogledat pride, vidi, da sta stola blizo si pomaknila in se prijazno pogovarjata. Sluga ves vesel sporoči: „Gospod, zdaj sta pa že eden proti drugemu obrnjena in se prijazno pogovarjata.“ Glejte, pravi gosp. sodnik: „Zapor pa lakota sta dobro zdravilo zoper malovredne tožbarije; tako dolgo je treba uro navijati, da prav kaže. Ko moža iz zapora prideta, ju gosp. sodnik še lepo podučí, da naj bosta tudi zanjprej si dobra; kako boste pa sosedje skupaj živeli, ako si ne boste eden drugemu odpuščali kako razžaljenje? „Pamet, pamet! moža“. — Možička sta se svojega dejanja sramovala. Domú gredé pa na dobro zastopnost za prihodnje čase sta še „šentjanževce“ pila. Hm!

„D. N.“

* Varnost na Laškem in ondanšnje redarstvo ste že tako izvrstni, da boljših iskati treba ni. Ljudje kradejo kakor srake in bi celo luno z neba ukradli, ko bi jo le kje spečati mogli. V lopovstvo so pa menda redarji sami ravno tako zapleteni, kakor se je nekaj sličnega lansko leto o stražnikih in uradnikih javne varnosti na Ogerskem slišalo. Ni davno, ko je v Foggiji umrl star in silno premožen samec, markeze Faggese, največji bogatin celega okraja. O njegovi smrti našli so le vrednostnih papirjev za jeden milijon, koliko pa še drugih reči, zlatnine, srebrnine, demantov, biserja in družega lepotičja. Ker se je bilo veliko dedičev oglasilo za zapuščino, se je kar hitro pravda vnela med njimi, kako da se bo ogromno premoženje delilo. Da bi se pa med tem, ko bo pravda tekla, kaj ne zgubilo od dedščine, so se prvič vsi v hodi praznostoječe vile markezove sodnijski zapečatili, in da bo varnost še večja, sklenilo je več dedičev, na lastne stroške postaviti tje-kaj stražo. Tako je 14 dni vsak dan po 20 karabinierjev okoli vile na straži stalo in niti misliti ni bilo, da bi si bil kak lopov le blizo upal. Ko so se pa po sodniškem prizadevanji dediči med seboj vpravili in so se s sodnijo vred v zapečateni in dobro zavarovani vilo podali, kdo popiše njihove obraze pri pogledu prazne vile in praznih blagajnic. Edino le tisti dolžni papirji so v blagajnicah ostali, na ktere je ranjki sam zapisal, da niso za nič, ker se dolg nikdar ne bo iztirjati dal. Pač pa so našli obilno kosti od pečenke, s katero so se tatovi po storjenem delu gostili in to vse pri zapečatenih vratih, in ko je spodaj dvajset karabinierjev dan na dan na straži stalo. Da je ta dogodek na iznenadene dediče vplival, kakor strela iz jasnega, si pač lahko mislimo. Takoj so se vsi zedinili v tem, da hočejo policijsko ravna-

teljstvo tožiti za odškodnino, ker so karabinierji slabo grad čuvali in je policijsko ravnateljstvo za nje odgovorno. Kaj ne, da so to prekrasne razmere, katerih niti na Turškem ne najdeš.

* Največo mesnico na svetu ima brez dvojbe mesar Swift v Chicagu. V njegovej mesnici se je preteklo leto 424.483 volov poklalo. Gosp. Swift, ki je sedaj 47 let star, bil je do 1878 leta navaden mesar v malem mestu v državi Massachusetts. Rečeno leto preselil se je v Chicago in začel mesarstvo na debelo. Njegova kupčija je kmalu zacvetela in dan dandanes ima Swift v svojej mesnici 1500 oseb in dan na dan zakolje se po 1400 volov. Meso zaklanih živalij razvažja se potem na 900 vagonih z ledenicami, ki so tudi lastnina Swiftova, na vse kraje Zjedinjenih držav, da se na drobno razprodaja,

* Gosi so pokazale zlato. To se je tako godila: Ob reki Karasul na Ruskem je vas; ko so ljudje gosi zaklali, so večkrat našli v krofu teh žival rumen pesek. Niso se dalje zmenili za to, a pred kratkim je nek kmet nabral več tacega peska in ga pokazal strokovnjaku, in ta mu je dal za ta pesek 10 rubljev. Začeli so preiskavati prod ob reki Karasul in našli so več zlatih zrn. Na spomlad pa mislijo spiralnico za zlato tam napraviti. Reka Karasul teče v Išim pri mestu tega imena, v reke pa pride zlato, ker reke izvirajo v kraji, kjer je zlata ruda in po poplavih pride pesek iz gorá v ravnino.

* Kovač in krojač. V nekem malem mestecu so obsodili kovača na vešala. Mestni očetje hotéč mu življenje rešiti, pišejo na dotično gosposko: „Jako obžalujemo, pa kovača, kateri je edini v našem mestu, ne moremo pustiti obesiti. Krojače imamo pa tri in od teh treh že enega damo.“

* Griža pri čebelah ni neozdravljiva. Izveden čebelar g. Janez Robič v Kranjski gori piše, da ga ni boljšega zdravila proti čebelnej griži, kakor sledeče: Vzemi medú, močne sladkornaste vode in nekaj dobrega vina. Če imaš pri rokah kaj zvezdanega janeža, razdrobi ga in drobnav namakaj v zaprti steklenici najmanj en dan, na kar vodo ocedi in prilij nekoliko tekočine, ki je iz zgoraj navedenih treh delov tako sestavljena, da obstoji iz treh delov medú ter iz pojedinega dela sladkorjeve vode, vina in janeževe vode. Kdor želi natančnejega poduka, obrne naj se pismo do gosp. Janeza Robiča v Kranjski gori, v pismo naj pa za odgovor 5 krajevaro marko priloži.

* Strašen požar. Iz Filadelfije se 23. t. m. brzojavlja: Mesto Wilmington v Severnej Karolini zadela je grozna nesreča. Ogenj, ki je nastal na parniku, obloženem z bombažem, širil se je z neverjetno hitrostjo daleč na okrog. Silni požar uničil je po mestu obilo poslopij, mnogo z blagom nastlačenih zalog, dva parnika in jadernika. Škodo cenijo na 1,500.000 dolarjev.

* Vinski pridelok v Dalmaciji. Dalmacija pridelala v srednjih vinskih letinah okoli 1,200.000 hektolitrov vina. Lansko leto je bilo slabo, ker je toča mnogo škode napravila, vendar se ga je pridelalo 900.000 do 1,000.000 hektolitrov. Izvozi se ga na leto nad 800.000 hektolitrov, največ na Francosko, Italijansko in Nemško, kar nese deželi na leto nad 10 milijnov goldinarjev.

* Redovnici rešeni iz Mahdijeve sužnosti. Znano je, da je Mahdi v Obeidu zajel nekaj duhovnov in več redovnic, ter jih ni hotel tudi za odkupnino ne spustiti iz sužnosti. Iz sužnosti se je rešil prvi o. Bonomi in pred kratkim dve redovnici: Marija Caprini in Fortunata Quassè. Prva je doma iz okolice v Veroni druga je pa zamurka rodom Nuba, a popolnoma evropski omikana in govori štiri jezike: italijanski francoski, arabski in nubaiški. Potem so srečno prišle v Kairo. Sel, ki je rešil te dve, vrnil se je mahoma, da reši še druge, ostale so še štiri (toraj prave irredente). Previdna in pogumna prednica Tereze Grigalini je namreč mislila, naj pošljem najprej sestre najhujše trpinčene. Druga sestra Eliza Venturini je že poprej odpotovala z nekim Sireem, ki je bežal s svojo materjo. A ob časi nevarnosti je pustil mater in redovnico. Da reši to sestro, bil je poslan posebni sel. O misijonarjih vjetih v El Obéidu ni prišlo dosihmal kakih novih novic. — Bog hotel, da bi Bonomi mogel rešiti svoje prejšnje sotrpine. — Mašnik Léon Henriot in Ludovik Speeke in več neduhovnov potujejo sedaj v Suakim da osnujejo novo postajo. — Apostolski vikar mlsg. Fr. Sogaro je sedaj z dvema drugima mašnikoma in z bogoslovcem na potu v Kairo. So pa ti-le: Serafin Schmitt iz Alzacije, Kasimir Giacomelli iz Tirolov, in Karol Titz z Dunaja. — Tako piše g. Dichtl, ki je sedaj v duhovniški bolnišnici v Gradeu, da se okrepcá.

Kmetija na prodaj. Iz proste volje in po ceni se proda Nemčeva ali Deutschbauerjeva kmetija v Ločah pri Rožeci, z vso hišno opravo. Več pove posestnik **Pavel Sumper.**

Podpisani priporočuje se p. n. občinstvu, posebno prečastiti duhovščini, za izdelovanje **podob, oltarjev, prižnic, križevih potov** itd. iz lesa, in iz pravega angleškega marmor-cementa, kakor tudi tlak iz Portland-cementa v različnih obrazcih, ki ne zaostaja v trdoti nobenemu kamnu, vsakojake ornamente za poslopja in mozaikla. Vse cerkvene dela in prenovljenja in pozlatenja spadajoča v mojo stroko izdelujem trdno in po mogoče nizki ceni.

Fr. Ozbič,

cementni tehnikar, podobar in pozlatar
v Celovcu, šolske ulice št. 17.

Janez Rot, slikar v Celovcu, blizu kosarne, Schüttgasse 9, priporoča se čast. duhovščini in drugim gospodom, posebno zdaj na vigred, ko se hitro suši, za belenje in barvanje stanovalnih izb, lop itd. Vse naredi okusno, hitro in po ceni.

Pri J. Krajcu, založniku v Novomestu je prišla na svitlo knjižica: „Delavski prijatelj“. Nauki, ki so delavcem v sedanji dobi posebno potrebni. Spisal France Podgornik. Cena 20 kr. Dobiva se pri založniku in po vseh knjigarnah.

Vinsko kupčijo je začela v Št. Rupertu pri Celovcu **Ana Haderlap,** vrednikova žena. Prodaja štajerske in dolenske vina na vedre in polovnjake kar le mogoče dober kup; blago pa je čisto natorno in nepokvarjeno. O tem se lahko vsak sam prepriča, ako pride v hram na pokušnjo, kjer si lahko izbere in sam natoči, kar mu najbolje dopada. Dopisi in naročila naj se pošiljajo na „Mirovega“ vrednika Fil. Haderlapa v Celovcu.

Borove popke samo od polomljenih borovcev, češminjevo lubje od korenin in palic, kakor tudi kuhinjske kosti kupuje v vsaki množini po najvišji ceni

Jožef Strzelba
v Ljubljani.

Loterijske srečke

od 17. aprila.

Gradee	85	20	51	26	30
Dunaj	51	56	64	87	49

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	50	6	80
rž	4	60	5	70
ječmen	4	20	5	30
oves	2	40	3	—
hejda	3	—	4	25
turšica	4	20	5	45
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	25	1	50

	na kilo	
	gld.	kr.
goveje meso	—	58
telečje meso	—	64
svinjsko meso	—	62
koštrunovo	—	44
maslo	1	—
puter	—	94
prekajen špeh	—	70
frišen špeh	—	56
mast	—	60
100 kil sena	2	70
100 kil slame	2	10
100 kil deteljnega semena	39	—

V tretjič pridejo na dražbo:

1. maja. Vazennajstrova bajta v Korpičah, cena 448 gld., pri okr. sodnji v Velikovcu.

12. maja. A. Kužejeva živina in hišna oprava pri Gamzenaverju v Černečah in pri Sušniku v Tribeju.

13. maja. Kleinweinova parcela v Modrinji vesi, cena 300 gld., pri okr. sodn. v Šmohoru.